

App for bedre munnhelse blant eldre

En nøkkel til bedre munnhelse kan være den digitale samhandlingsplattformen *Tannhelsehjelpen*. Den gir mulighet til å drive med opplæring og veilede helse- og omsorgspersonell om viktigheten av god munnhelse.

VIKEN FYLKESKOMMUNE OG ELLEN BEATE DYVI

Tannhelsetjenesten i Viken fylkeskommunen tester nå ut appen *Tannhelsehjelpen* sammen med sykehjem, hjemmetjenesten og bo- og helsesentre i kommunene Eidsvoll, Fredrikstad og Kongsberg.

– Sammen kan vi gi et bedre tannhelsetilbud, spesielt til eldre, sier Pernille Nordbak Øsmundset, tannlege og prosjektleder i tannhelsetjenesten i Viken fylkeskommune.

Tannhelsehjelpen er en nettapplikasjon som kan brukes på nettbrett, PC og mobil, som fungerer som en digital samhandlings- og kunnskapsplattform for helse- og omsorgspersonell.

Det er gründer og tannlege Ellen-Merethe Høgsæt i Harstad som har utviklet appen. Høgsæt opplevde at moren ikke fikk god nok hjelp til munnstell av hjemmesykepleien – så ideen kommer fra et brukerbehov, forteller Nordbak Øsmundset.

Høgsæt som har over 25 års erfaring som tannlege i privat og offentlig sektor, etablerte gründerbedriften DentaApps AS, som står bak den nye samhandlingsplattformen. Flere kommuner og offentlige tannklinikker har allerede tatt i bruk plattformen.

– Vi håper at *Tannhelsehjelpen* gir økt kompetanse, trygghet og beslutningsstøtte for helsepersonell, som igjen gir økt kvalitet i tjenestene pasientene mottar, fortsetter Nordbak Øsmundset i Viken fylkeskommune.

På sikt skal tannhelsetjenesten i Viken ta i bruk de nasjonale løsningene for digitale e-helsemeldinger, som er



Tannlege og gründer Ellen-Merethe Høgsæt og DentaApps i Harstad står bak appen *Tannhelsehjelpen*.
Foto: Fred Åge Hol

der den skriftlige dialogen mellom tannhelsetjenesten og institusjoner skal foregå, for å ivareta nødvendig pasient-sikkerhet.

Tar i bruk innovasjon for økt munnhelse

Fylkesråd for næring og tannhelse Johan Edvard Grimstad er opptatt av innovasjon:

– Det er spennende og viktig å ta i bruk innovasjon for å utvikle den offentlige tannhelsetjenesten i takt med samfunnet. Eldre med pleiebehov, enten på institusjon eller i hjemmesykepleie, er en stadig større pasientgruppe, som har rett til gratis tannhelsetjenester.

Tannhelsen en del av folkehelsen

Tannhelse er en del av den totale helsen, så i tillegg til behandling på tannklinikker er det å drive helsefremmende og forebyggende tannhelsearbeid, både på og utenfor tannklinikkene en stor og viktig oppgave for tannhelsetjenesten.

– Samarbeid er viktig forteller Eva Rydgren Krona, folkehelserådgiver i tannhelsetjenesten i Viken fylkeskommune:

– Vi pleier å si at alle tenner bor i en kommune – så samarbeid med ulike etater i kommunene er viktig for oss, som for eksempel helsestasjons- og skolehelsetjeneste, sykehjem, omsorgsinstitusjoner og bofellesskap.

Forebygging av dårlig munnhelse vil spare samfunnet for utgifter og pasienter for ubehag. Det er et stort behov for mer kunnskap om munn- og tannhelse i virksomheter utenfor tannklinikkene. Med stadig flere pleietrengende eldre pasienter med egne tenner er det et økende behov for å kunne hjelpe pasienter der de befinner seg:

– Et eksempel er pasienter på sykehjem som i større grad slipper å følges av pleiepersonell i taxi til tannklinikken. En digital plattform kan være tids- og ressursbesparende både for helse- og omsorgssektoren i kommuner og Den offentlige tannhelsetjenesten. Samtidig håper vi at viktigheten av god munnhelse får økt oppmerksomhet gjennom *Tannhelsehjelpen*, fordi til syvende og sist er god munnhelse viktig for god helse og livskvalitet, fortsetter Eva Rydgren Krona i Viken fylkeskommune.

Krona understreker at hvis munnen ikke blir stelt, kan det oppstå infeksjoner i munnhulen, som kan spre seg og føre til alvorlig sykdom.

FAKTA OM APPEN TANNHELSEHJELPEN:

- Inneholder informasjonsvideoer og opplæringsmaterieell om munn- og tannhelse, og tannstell.
- Er en kanal for digital veiledning der helsepersonell kan ha videosamtaler med tannhelsepersonell på tannklinikken: Tannlegen eller tannpleieren kan gjøre en enkel konsultasjon mens helsepersonellet filmer inn i munnen til pasienten.
- Tannhelsepersonell kan gjøre vurderinger og veilede helsepersonellet over nett, uten at pasienten må flytte på seg. Kanskje kan det gjøres enkle tiltak på sykehjemmet. Alternativt må pasienten videre inn til en fysisk konsultasjon på tannklinikken. Da er besøket planlagt bedre, og tiden utnyttes bedre i begge tjenester.
- *Tannhelsehjelpen* inneholder en kartleggingsfunksjon, hvor helse- og omsorgsarbeidere kan lage enkle munnpleieplaner ved hjelp av tekst og bilder. Pleieplanen lagres i form av en QR-kode.
- Tannhelsehjelpen ble omtalt i et innslag i NRK Dagsrevyen 22. desember 2022, kl. 19.45.

Gode erfaringer gir overføringsverdi

Tannhelsehjelpen testes nå ut i tre av Vikens 51 kommuner.

– Vår erfaring så langt er at vi ser at dette kan bidra til bedre og økt samhandling med kommunene. Vi tror at dette kan ha overføringsverdi også til andre samarbeidspartnere som for eksempel helsestasjoner, spesialisthelsetjeneste, fastleger og legevakt, fortsetter Pernille Nordbak Øismundset.

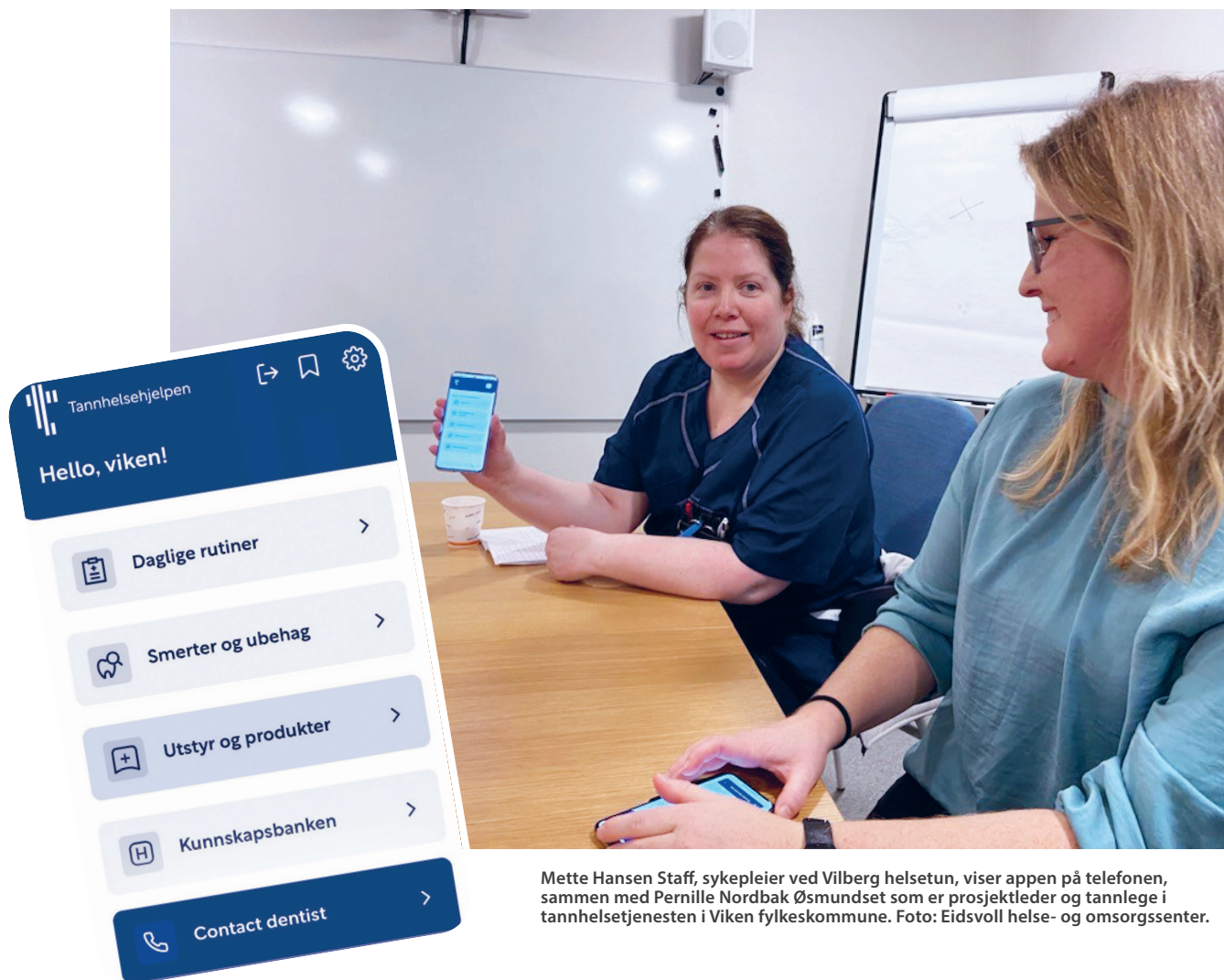
Erfaringer så langt

Vidar Roseth, virksomhetsleder Eidsvoll helse- og omsorgssenter sier:

– Vi ønsker å ha tjenester med god kvalitet, og da er det selvsagt viktig at vi ikke glemmer munn- og tannhelsen til våre pasienter. Vi har hatt et godt samarbeid med tannhelsetjenesten lenge. Med *Tannhelsehjelpen* har vi fått et nytt verktøy som både bidrar til mer oppmerksomhet på tannhelse, at personalet får økt kompetanse og at vi kan få til et enda bedre samarbeid omkring pasientene.

Mette Hansen Staff, sykepleier ved Vilberg helsetun/ Eidsvoll helse- og omsorgssenter sier:

– Det er mer oppmerksomhet på tannpuss nå. Vi snakker også mer om det. Det er også bra å få tilbakemelding om at belegg- og slimhinneindeksen (BSI) er bedre nå enn tidligere.



Mette Hansen Staff, sykepleier ved Vilberg helsetun, viser appen på telefonen, sammen med Pernille Nordbak Øsmundset som er prosjektleder og tannlege i tannhelsetjenesten i Viken fylkeskommune. Foto: Eidsvoll helse- og omsorgssenter.

Lisbeth Dahl, assisterende avdelingsleder og fagansvarlig ved Edvardsløkka Bo- og aktivitetssenter i Kongsberg kommune sier:

– Bruk av *Tannhelsehjelpen* har bidratt til økt oppmerksomhet på tannhelse blant de ansatte. Personalet har også fått mer kunnskap om forskjellige utfordringer, behandlinger og produkter innen tannhelse og tannstell via appen. Når problemer oppstår kommer behandling raskere i gang på grunn av tett kontakt med tannhelsetjenesten.

Ingeborg Rugland, virksomhetsleder ved Østsiden sykehjem i Fredrikstad kommune sier:

– Vi tenker det er spesielt viktig for pasienter med demens å ikke måtte dra ut av avdelingen for å få hjelp.

Mursal Kodamani, tannpleier ved Kongsberg tannklinikk sier:

– Jeg ser at tannhelse er et tema hver uke. Videosamtalene har bidratt til et godt samarbeid, vi har et bedre og tettere samarbeid med Edvardsløkka Bo- og aktivitetssenter i Kongsberg kommune.

Veien videre

Erfaringene og evaluering av «Tannhelsehjelpen» i de tre kommunene vil vise om dette er noe tannhelsetjenesten i Viken skal samarbeide med flere kommuner i Viken om.

Ellen-Merethe Høgsæt forteller at de tre kommunene i Viken, Fredrikstad, Eidsvoll og Kongsberg, fortsetter å bruke *Tannhelsehjelpen* etter utprøvningsprosjektet i 2022, som ble støttet av Helsedirektoratet.

– Dette for å gjøre effektmålinger både på pasient- og brukernivå for å få ytterligere dokumentasjon på hvordan *Tannhelsehjelpen* gir økt kompetanse og samhandling og derved bedre munnehelsetjenester, sier Høgsæt.

Prøves ut i hele landet

Høgsæt forteller videre at *Tannhelsehjelpen* er i bruk hos tre kommuner som er definert som pilotkunder: Harstad, Karlsøy og Tromsø. Sammen med DentaApps har disse kommunene vært med på utvikling av *Tannhelsehjelpen* siden 2021. De bruker nå *Tannhelsehjelpen* på lisens i sykehjem, hjemmetjeneste og boliger for psykisk utviklingshemmede. I disse tre kommunene er det foreløpig bare kommunen som er bruker, og de ser på *Tannhelsehjelpen* som et kompetanse- og kartleggingsverktøy.

– Så håper de selvfølgelig at Tannhelsetjenesten i deres fylker også ser verdien av å kunne samhandle gjennom plattformen, for å dra nytte av samme gode erfaringer som for eksempel Viken.

Sammen med Tannhelsetjenesten i fylkene Innlandet og Nordland har DentaApps i 2022 utviklet et meldingutvekslingsskjema i plattformen i samarbeid med kommunene Vågan, Eidskog og Brønnøy. Disse er definert som innovasjonskontraktbrukere, forteller Høgsæt.

– Dette innebærer at tannhelsepersonell og helsepersonell kan dele informasjon, bilder og dokumenter vedrørende felles pasienter og samtidig dokumentere denne dialogen i journalene. Dette testes nå av Innlandet fylke og Eidskog kommune og skal tas i bruk hos flere av brukerne våre etter ferdig utprøving.

– Det er i tillegg flere kommuner og fylker som har meldt sin interesse og som vi nå jobber med for å sette i gang som brukere. Økt grad av tilsyn hos kommuner, flere og flere oppgaver for Tannhelsetjenesten uten nok ressurser, og en erkjennelse av at det ikke er hverken nok kompetanse eller samhandling rundt munnehelse, gjør at dette er et verktøy som kan gjøre en stor forskjell, og som kan løse oppgaver tjenesten står foran eller allerede er midt oppe i. Plattformen er helt fra begynnelsen av blitt utviklet både for og sammen med brukere på alle plan i kommuner og fylker – innbefattet IKT/IT, økonomiansvarlige, ledere, helse- og omsorgssjefer og pasientene selv. Slik er det blitt et verktøy som både er tilpasset bruker og samtidig enkelt, intuitivt, rimelig og bærekraftig å ta i bruk, avslutter Høgsæt.

NY!

ULTRADENT PRODUCTS, INC.

VALO X™

HERDELAMPEN STÅR FRAM I NYTT LYS

STØRRE 12,5 MM LINSE

DIAGNOSTISKE MODUSER BLACK OG WHITE LIGHT

FORENKLET GRENSESNITT

NY AKSELEROMETER-FUNKSJON

SKANN QR-KODE FINN UT MER

ULTRADENT.EU

© 2023 Ultradent Products, Inc. All rights reserved.

eu.ultradent.blog